Ulkoasiainvaliokunta

Perjantai 13.12.2024 klo 11.00—12.45

Läsnä
puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Pekka Haavisto vihr
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Antti Kaikkonen kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok
jäsen Anne Kalmari kesk (1, 2, 3, 4, 6, 7) (5 osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Antti Lindtman sd (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Jenna Simula ps (6, 7) (5 osittain)
jäsen Tytti Tuppurainen sd
varajäsen Timo Harakka sd (4 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Savola

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: EU:n tuki Afrikan sarven alueelle

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 47/2022 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 14/2023 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 41/2024 vp ; A 3

Jatkokirjelmä UTPJ 41/2024 vp - UTP 47/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 10/2024 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Valmis
5.0

4. Hallituksen esitys eduskunnalle kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Thaimaan kuningaskunnan välisen puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 183/2024 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Thaimaan kuningaskunnan välisen puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ; A 4

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2024 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 14/2024 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 11/2024 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 12/2024 vp

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Kpl 20 a: Ed. Koskisen ehdotuksesta, ed. Vikmanin täydennyksin päätettiin lisätä mietintöön uusi kappale nykyisen kappaleen 20 jälkeen: ”Valiokunnan mielestä on mahdollisuuksien mukaan vältettävä sitä, että äkillisillä muutoksilla kehitysyhteistyön määrässä tai kohdentumisessa heikennettäisiin esimerkiksi Suomen mahdollisuuksia tukea meneillään olevia rauhaan ja vakauteen tähtääviä prosesseja taikka sorrettujen väestöryhmien vaikutusmahdollisuuksien puolesta tehtävää työtä. Kaikessa kehitysyhteistyössä tarvitaan läpinäkyvyyttä, jotta työn tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida.”

Kpl 22: Ed Biaudet’n ehdotuksesta, ed. Koskisen ja Vikmanin täydennyksin päätettiin lisätä kappaleen loppuun uusi virke: ”Kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksista pitkäaikaisiin sitoumuksiin ja kansainvälisiin kumppanuuksiin tulee huolehtia ja samalla ylläpitää maaosaamista.”

Kpl 23: Ed. Skinnarin ehdotuksesta, ed. Vikmanin täydennyksin päätettiin yksimielisesti lisätä kappaleen kolmanneksi virkkeeksi: ”Valiokunta toteaa, että Suomen kehityspolitiikan päämäärinä on edelleen pidettävä Suomen kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti köyhyyden poistamista ja eriarvoisuuden vähentämistä sekä kestävän kehityksen ja ihmisoikeuksien vahvistamista.”

Kpl 26 b: Ed. Haaviston ehdotuksesta, ed. Koskisen ja Vikmanin täydennyksin päätettiin lisätä kappaleen 26 jälkeen uusi kappale: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomi yhdessä muiden samanmielisten maiden kanssa työskentelee jatkossa myös tasa-arvokysymysten edistämiseksi Ukrainan jälleenrakennuksessa.”

Kpl 31: Ed. Koskisen ehdotuksesta, ed. Vikmanin täydennyksin päätettiin muokata viimeinen virke muotoon: ”Valiokunta huomauttaa, että globaali-ja kansainvälisyyskasvatus sekä kehitysviestintä ovat tärkeitä oikeudenmukaisen ja kestävän tulevaisuuden rakentamisessa.”

Kpl 36-37: Ed. Koskisen ehdotuksesta, ed. Vikmanin ja Haaviston täydennyksin päätettiin siirtää kappaleen 36 ensimmäinen virke kappaleen 37 ensimmäiseksi virkkeeksi. Ed. Vikmanin ehdotuksesta päätettiin lisätä kappaleen 37 viimeiseen virkkeeseen ”…tavoitehaarukkaan suunnata 0,15 -0,2 prosenttia…”.

Kpl 40: Ed. Vikmanin ehdotuksesta, ed. Haaviston täydennyksin päätettiin muokata kappaleen lopun kohta ”EU:n yritysvastuudirektiivi” muotoon ”yritysvastuu”.

Kpl 44: Ed. Simulan ehdotuksesta, ed. Vikmanin ja Kauman täydennyksin päätettiin muokata kappale muotoon: ”Selonteossa todetaan merkittävän osan Suomen kehitysyhteistyöstä olevan edelleen lahja- muotoista. Valiokunta korostaa erityisesti vähiten kehittyneissä maissa olevan tarvetta lahjamuotoiselle tuelle niin toimintaympäristöjen kehittämisessä kuin laajemmin kestävän kehityksen edistämisessä. Kehityspolitiikan toimeenpanossa on tärkeää huomioida LDC-maat kokonaisvaltaisesti Tämä helpottaisi jatkossa myös LDC-maiden kehitystavoitteiden seuraamista.”

Kpl 47: Ed. Skinnarin ehdotuksesta, ed Vikmanin ja Haaviston täydennyksin päätettiin lisätä uusi kolmas virke: ”Valiokunta toteaa globaali- ja kansainvälisyyskasvatuksen sekä kehitysviestinnän olevan tärkeitä oikeudenmukaisen ja kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. Kansalaisjärjestöt ovat tehneet tässä tärkeää työtä.”

Kpl 50: Ed. Biaudet’n ehdotuksesta päätettiin lisätä kappaleen loppuun seuraavat virkkeet: ”Lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ilmastokriisin ja konfliktien lisääntyminen tarkoittavat sitä, että tarve koulutukselle kriisitilanteissa kasvaa. On tärkeää huomioida Suomen kehitysyhteistyön koulutuspainopiste myös humanitaarisen avun kohdalla sen varmistamiseksi, ettei koulutus katkea kriiseistä, konflikteista tai pakolaisuudesta johtuen.”

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Honkasalo (vas)

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Muut asiat

-

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 18.12.2024 klo 09.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala